

OCENA MOŽNOSTI ONESNAŽENJA TAL IN PODZEMNE VODE

ZA IED NAPRAVO FARMA DROFELNIK

Št.: 900423-avl

Ljubljana, 25.09.2023

NASLOV: **OCENA MOŽNOSTI ONESNAŽENJA TAL IN
PODZEMNE VODE ZA IED NAPRAVO FARMA
DROFELNIK**

DATUM: **25.09.2023**

ŠTEVILKA: **900423-avl**

UPRAVLJAVEC
IED NAPRAVE: **Tilen Drofelnik,
Paška vas 11, 3327 Šmartno ob Paki**

IZDELOVALEC: **E-NET OKOLJE d.o.o.
Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana**

Direktorica: **Tina Viher Vesnaver**

Pripravila: **mag. Aleksandra Valenčak Likar, univ. dipl. biol.**

KAZALO

1.	UVODNA POJASNILA	7
2.	SEZNAM NEVARNIH SNOVI	8
3.	SEZNAM ZADEVNIH NEVARNIH SNOVI	10
4.	UGOTOVITVE IN OPIS MOŽNOSTI ONESNAŽENJA TAL IN PODZEMNE VODE Z ZADEVNIMI NEVARNIMI SNOVI	12
4.1	OBMOČJE NAPRAVE ALI NJENIH DELOV, NA KATEREM SE POSAMEZNA ZADEVNA NEVARNA SNOV UPORABLJA, PROIZVAJA, SKLADIŠČI ALI IZPUŠČA	12
4.2	ZMOGLJIVOST SKLADIŠČ ZA POSAMEZNE ZADEVNE NEVARNE SNOVI.....	13
4.3	OPIS NAČINA SKLADIŠČENJA IN UPORABE, VKLJUČNO Z NAVEDBO TRANSPORTNIH POTI VSAKE OD ZADEVNIH NEVARNIH SNOVI NA OBMOČJU NAPRAVE IN OPIS NASTAJANJA ALI IZPUŠČANJA TEH SNOVI NA OBMOČJU NAPRAVE.....	13
4.4	OBMOČJE NAPRAVE IN NJENIH DELOV TER OPIS OKOLIŠČIN ALI DOGODKOV, KI LAHKO POVZROČIJO NENADZOROVAN ALI NADZOROVAN IZPUST ZADEVNIH NEVARNIH SNOVI IN SO LAHKO POSLEDICA NESREČ, IZREDNIH DOGODKOV, RUTINSKIH POSTOPKOV ALI NORMALNEGA OBRATOVANJA	13
4.5	OPIS IZPOLNJEVANJA ZAHTEV IN UKREPOV ZA PREPREČEVANJE ONESNAŽEVANJA TAL IN PODZEMNE VODE	14
4.6	SKLEPNA UGOTOVITEV IN OCENA MOŽNOSTI ONESNAŽENJA TAL IN PODZEMNE VODE Z ZADEVNIMI NEVARNIMI SNOVI GLEDE NA UKREPE IN OKOLJSKE DANOSTI IN OPREDELITEV GLEDE OBVEZNOSTI PREDLOŽITVE IZHODIŠČNEGA POROČILA ..	15
4.7	POROČILO O PREGLEDU TEHNIČNIH UKREPOV	15
4.8	NAVEDBA VIROV	16
5.	PRILOGE	17

Seznam prilog:

- Priloga 1: Seznam nevarnih snovi
Priloga 2: Varnostni listi

Seznam tabel:

- Tabela 1: Nevarne snovi na območju IED naprave farma Drofelnik..... 8

1. UVODNA POJASNILA

Upravljavca Tilen Drofelnik ima na zemljišču s parcelno št. 77/5 k.o. Paška vas v upravljanju napravo, ki povzroča industrijske emisije (IED naprava), v kateri se opravlja dejavnost intenzivne reje perutnine z več kot 40.000 mest (dejavnost 6.6.a Intenzivna reja perutnine z več kot 40.000 mest za perutnino). Za napravo ima upravljavca pridobljeno Gradbeno dovoljenje št. 351-157/2017-1210, z dne 14. 6. 2017, ki ga je izdala UE Velenje in Uporabno dovoljenje št. 351-403/2019-9, z dne 18. 9. 2019, ki ga je izdala UE Velenje.

Na lokaciji farme Hajnsko se nahaja en hlev za rejo piščancev brojlerjev na nastilju. Skupna kapaciteta vzreje brojlerjev je 42.000 mest.

Upravljavca farme je kooperant Perutnine Ptuj in opravlja dejavnost po navodilih in pod kontrolo le-te.

Naprava se nahaja v občini Šmartno ob Paki, JZ od naselja Paška vas. Hlev na JZ strani meji na gozdno površino. Okoli farme je veliko travnatih površin.

IED naprava ne leži na vodovarstvenem območju.

Nevarne snovi, ki se uporabljajo na lokaciji so:

- razkužila za razkuževanje hlevov (Virocid),
- razkužila za razkuženje napajalne linije (Cid 2000),
- deratizacijsko sredstvo (DESANT modra vaba, BROMRAT PRO mehka vaba) in
- diesel gorivo (Q Max diesel).

Nobena od naštetih nevarnih snovi, ki se uporabljajo na IED napravi ni prepoznana kot zadevna nevarna snov (ZNS).

2. SEZNAM NEVARNIH SNOVI

Seznam nevarnih snovi iz Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Ur.l. RS, št. 68/22, 121/22), je izdelan na podlagi podatkov o surovinah, izdelkih in stranskih produktih z vsebnostjo nevarnih snovi, ki se skladiščijo, uporabljajo, proizvajajo v napravi ali izpuščajo na območju naprave zaradi opravljanja dejavnosti iz priloge 1 te uredbe.

Nevarne snovi, ki se uporabljajo na območju IED naprave so:

- Virocid (biocidni pripravek za razkuževanje hlevov),
- Cid 2000 (biocidni pripravek za razkuženje napajalnih linij),
- DESANT modra vaba (deratizacijsko sredstvo),
- BROMRAT PRO mehka vaba (deratizacijsko sredstvo) in
- Q Max diesel (gorivo za zasilno napajanje v trajanju manj kot 300 ur na leto).

Tabela 1: Nevarne snovi na območju IED naprave farma Drofelnik

Trgovsko ime snovi ali zmesi	Kemijsko ime snovi	CAS št. snovi	Vsebnost snovi [%]	H stavki snovi ali zmesi
Virocid™	Alkildimetil benzalkonijev klorid	68424-85-1	15-30	H226 H302 H314 H317
	Didecildimetilamonijevklorid	7173-51-5	5-15	H332 H334 H400
	Glutaraldehid	111-30-8	5-15	
	Izopropanol	67-63-0	5-15	
Cid 2000	Vodikov peroksid	7722-84-1	15-30	H242 H302 H314 H332
	Ocetna kislina	64-19-7	≥10	H335 H410
	perocetna	79-21-0	≥5	
DESANT modra vaba	brodifakum	56073-10-0	0,005	Ni fizikalnih nevarnosti H302 Ni nevarnosti za okolje
BROMRAT PRO mehka vaba	bromadiolon	28772-56-7	0,005	Ni fizikalnih nevarnosti H360D H373

Trgovsko ime snovi ali zmesi	Kemijsko ime snovi	CAS št. snovi	Vsebnost snovi [%]	H stavki snovi ali zmesi
				Ni nevarnosti za okolje
Q Max diesel	Destilati (nafta), srednji destilat celotnega območja direktne destilacije	68814-87-9	0-100	H226 H304 H315
	Goriva, diesel	68334-30-5	0-100	H332
	maščobne kisline, C16-18 in C18-nenas., Me estri	67762-38-3	0-7	H351 H373 H411

Podrobnejši seznam nevarnih snovi, fizikalno kemijske lastnosti in opredelitev, zakaj posamezna nevarna snov ni uvrščena med zadevne nevarne snovi, se nahaja v Prilogi 1 tega dokumenta. Varnostni listi se nahajajo v prilogi 2.

Našteta pripravka za deratizacijo (DESANT modra vaba, BROMRAT PRO mehka vaba) sta alternativa eden drugemu. V praksi to pomeni, da se na lokacijo dostavi eden od navedenih pripravkov in se ga skladno s standardno prakso nastavljanja vab, uporabi.

3. SEZNAM ZADEVNIH NEVARNIH SNOVI

Seznam zadevnih nevarnih snovi iz Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Ur.l. RS, št. 68/22) je izdelan na podlagi seznama nevarnih snovi.

Nevarne snovi, ki se uporabljajo na lokaciji so razkužila (biocidni pripravki) in sicer Virocid in Cid 2000, deratizacijski sredstvi DESANT modra vaba in BROMRAT PRO mehka vaba ter diesel gorivo Q Max diesel za zasilno napajanje, v trajanju manj kot 300 ur na leto.

Nobena od naštetih nevarnih snovi, ki se uporabljajo na IED napravi ni prepoznana kot zadevna nevarna snov (ZNS). Glede na to, seznama zadevnih nevarnih snovi ne prilagamo. Razloge za izključitev iz seznama ZNS smo natančneje opredelili v tabeli v prilogi 1 tega dokumenta.

Osnovni razlog za izključitev biocidnih pripravkov iz seznama ZNS je dejstvo, da so vsi pripravki oz. njihove komponente biorazgradljivi. V primeru, ko za pripravek v varnostnem listu ni bilo podatka o biorazgradljivosti, smo pa s pomočjo ECHA ugotovili, da so vse komponente pripravka biorazgradljive, smo se za izključitev pripravka iz seznama ZNS odločili na osnovi predvidevanja, da je biorazgradljiva tudi zmes. Večina testov biorazgradljivosti se izvede z uporabo ene kemikalije v visokih koncentracijah, čeprav so te kemikalije prisotne v okolju kot mešanice v nizkih koncentracijah. Naše predvidevanje podpira dejstvo, da je že bil prikazan zanemarljiv učinek na biorazgradljivost posameznih snovi v primeru mešanice (vir: Hammershøj, Rikke & Birch, Heidi & Redman, Aaron & Mayer, Philipp. (2019). Mixture Effects on Biodegradation Kinetics of Hydrocarbons in Surface Water: Increasing Concentrations Inhibited Degradation whereas Multiple Substrates Did Not. Environmental Science & Technology. 53. 10.1021/acs.est.9b00638).

Biocidni pripravek Virocid vsebuje snov glutaralaldehid (CAS 111-30-8), ki je na seznamu SVHC, vendar ne ker bi bil PBT, vPvB ali CMR, pač pa na osnovi lastnosti endokrinih motilcev (člen 57(f) – zdravje ljudi). Možnost, da se glutaralaldehid pojavi v podzemnih vodah ali zraku in bil posledično v stiku z ljudmi, je praktično nična, saj je biološko zlahka razgradljiv (v vodi in na zraku) in se bo razgradil preden bi lahko ogrožal zdravje ljudi.

Deratizacijski sredstvi DESANT modra vaba in BROMRAT PRO mehka vaba, sta pripravka, ki se uporabljata za vzdrževanje in ju, skladno s prilogo 3 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, ne uvrščamo med ZNS – izjema glede določevanja zadevnih nevarnih snovi. Na lokacijo eno od naštetih deratizacijskih sredstev dostavi veterinarska služba, ki samo deratizacijo tudi izvede. Pripravek se na lokaciji ne skladišči.

Diesel gorivo je namenjeno delovanju DEA za zasilno napajanje v trajanju manj kot 300 ur na leto. Skladno s prilogo 3 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije se ne uvršča

med ZNS – izjema glede določevanja zadevnih nevarnih snovi. Gorivo se na lokaciji ne skladišči. Nahaja se v rezervoarju nepremičnega motorja z notranjim izgorevanjem.

4. UGOTOVITVE IN OPIS MOŽNOSTI ONESNAŽENJA TAL IN PODZEMNE VODE Z ZADEVNIMI NEVARNIMI SNOVMI

4.1 OBMOČJE NAPRAVE ALI NJENIH DELOV, NA KATEREM SE POSAMEZNA ZADEVNA NEVARNA SNOV UPORABLJA, PROIZVAJA, SKLADIŠČI ALI IZPUŠČA

Na IED napravi se uporabljajo in skladiščijo nevarne snovi, od katerih, skladno s Prilogo 3 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Ur.l. RS, št. 68/22), nobena ni prepoznana kot ZNS.

Zemljišče na kateri se odvija IED dejavnost obsega parcelno št. 77/5 k.o. Paška vas. Naprava se nahaja v občini Šmarje pri Jelšah, JZ od naselja Paška vas. Hlev na JZ strani meji na gozdno površino. Okoli farme je veliko travnatih površin. Gre za pretežno kmetijsko območje. Ca. 100 m severno se nahaja IED naprava Gorenje Keramika

Najbližji stanovanjski objekt je Paška vas 35 in je od hleva oddaljena približno 400 m.

Območje se ne nahaja na varovanem območju virov pitne vode.

4.2 ZMOGLJIVOST SKLADIŠČ ZA POSAMEZNE ZADEVNE NEVARNE SNOVI

Nobena od uporabljenih snovi na območju IED naprave ni prepoznana kot ZNS. Iz tega razloga zmogljivosti skladišč ne navajamo.

4.3 OPIS NAČINA SKLADIŠČENJA IN UPORABE, VKLJUČNO Z NAVEDBO TRANSPORTNIH POTI VSAKE OD ZADEVNIH NEVARNIH SNOVI NA OBMOČJU NAPRAVE IN OPIS NASTAJANJA ALI IZPUŠČANJA TEH SNOVI NA OBMOČJU NAPRAVE

Nobena od uporabljenih snovi na območju IED naprave ni prepoznana kot ZNS. Iz tega razloga opisa načina skladiščenja in uporabe, navedbe transportnih poti in opisa nastajanja ali izpuščanja teh snovi na območju naprave, ne podajamo.

4.4 OBMOČJE NAPRAVE IN NJENIH DELOV TER OPIS OKOLIŠČIN ALI DOGODKOV, KI LAHKO POVZROČIJO NENADZOROVAN ALI NADZOROVAN IZPUST ZADEVNIH NEVARNIH SNOVI IN SO LAHKO POSLEDICA NESREČ, IZREDNIH DOGODKOV, RUTINSKIH POSTOPKOV ALI NORMALNEGA OBRATOVANJA

Nobena od uporabljenih snovi na območju IED naprave ni prepoznana kot ZNS. Iz tega razloga območja naprave in njenih delov ter opisa okoliščin ali dogodkov, ki lahko povzročijo nenadzorovan ali nadzorovan izpust zadevnih nevarnih snovi in so lahko posledica nesreč, izrednih dogodkov, rutinskih postopkov ali normalnega obratovanja, ne podajamo.

4.5 OPIS IZPOLNJEVANJA ZAHTEV IN UKREPOV ZA PREPREČEVANJE ONESNAŽEVANJA TAL IN PODZEMNE VODE

Nobena od uporabljenih snovi na območju IED naprave ni prepoznana kot ZNS. Iz tega razloga podrobnih opisov izpolnjevanja zahtev in ukrepov za preprečevanje onesnaževanja tal in podzemne vode z ZNS, ne podajamo.

Vse uporabljene nevarne snovi se na lokaciji skladiščijo v majhnih količinah in na način, da se prepreči njihovo razlitje/razsutje ter vnos v tla in podzemne vode. Razkužila se na lokacijo se pripeljejo v količinah, ki se jih po zaključku turnusa potrebuje za razkuževanje hlevov. Te količine se sproti porabijo, zato na lokaciji nikoli ni prisotna večja količina. Na lokacijo se dostavijo v manjših originalnih embalažnih enotah, oziroma toliko, kot je potrebno za razkuževanje hleva v tistem dnevu. Na ta način se vsa dobavljena količina razkužila praktično takoj uporabi. Enako je z sredstvi za zatiranje glodalcev.

Manjše količine razkužil, ki so na lokaciji prisotne zaradi dezobariere, se skladiščijo v originalni embalaži v skladiščni omari, ki bi zadržala morebitno razlitje.

Razkuževanje se vrši znotraj hlevov po zaključku posameznega turnusa, kjer se razkužilo primerno razredči (največja uporabljena koncentracije je 3%) in se ga aplicira v obliki meglice, ki izpari. Pri tem se zaprejo vsi ventilatorji, vrata in odprtine z namenom preprečiti uhajanje meglice iz objekta. Vse površine po katerih se razkužilo aplicira, so primerno utrjene.

Izpolnjevanje zahtev in ukrepov za preprečevanje onesnaževanja tal in podzemne vode na območju IED naprave se dosega tudi s sledečimi aktivnostmi:

- izvaja se izobraževanje in usposabljanje za osebje
- vodijo se evidence o uporabi nevarnih snovi
- izvajajo se programi rednih popravil in vzdrževanja ter
- izvaja se ustrezno načrtovanje dejavnosti na lokaciji.

4.6 SKLEPNA UGOTOVITEV IN OCENA MOŽNOSTI ONESNAŽENJA TAL IN PODZEMNE VODE Z ZADEVNIMI NEVARNIMI SNOVMI GLEDE NA UKREPE IN OKOLJSKE DANOSTI IN OPREDELITEV GLEDE OBVEZNOSTI PREDLOŽITVE IZHODIŠČNEGA POROČILA

Na IED napravi se uporabljajo in skladiščijo nevarne snovi, od katerih, skladno s Prilogo 3 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Ur.l. RS, št. 68/22), nobena ni prepoznana kot ZNS. Podrobnejša razlaga se za posamezno nevarno snov nahaja v tabeli v prilogi 1 tega dokumenta. Splošna obrazložitev se nahaja tudi v poglavju 3 tega dokumenta.

S tem razlogom upravljavec obravnavane IED naprave ni zavezanec za izdelavo Izhodiščnega poročila.

4.7 POROČILO O PREGLEDU TEHNIČNIH UKREPOV

Skladno s 7. čl. Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Ur.l. RS, št. 68/22) mora upravljavec, ki v napravi uporablja, proizvaja in skladišči ali izpušča ZNS na območju naprave izvesti pregled tehničnih ukrepov za preprečevanje onesnaževanja tal in podzemne vode in o tem napisati poročilo.

Glede na to, da se na lokaciji IED naprave ZNS ne uporablja, proizvaja, skladišči ali izpušča, upravljavec ni zavezanec za pregled tehničnih ukrepov in predložitev Poročila o pregledu tehničnih ukrepov.

4.8 NAVEDBA VIROV

- Varnostni listi za nevarne snovi
- Spletna stran ECHA, <https://echa.europa.eu/sl/home>
- Atlas okolja
- Podatki upravljavca naprave IED naprave

5. PRILOGE

Priloga 1: Seznam nevarnih snovi

Priloga 2: Varnostni listi

Priloga 1